

Evaluatie jongerenaanpak

Resa van den Bunt
11-12-2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De aanpak.....	4
Jongeren in beeld krijgen	4
Uitval onder jongeren voorkomen	5
Perspectief bieden.....	7
Doelstellingen en te verwachten effecten.....	7
Doelstelling.....	7
Te verwachten effecten	7
Resultaten.....	8
De cijfers	8
Ervaringsverhalen	9
Ervaringen jongeren	9
Conclusie	12
Acties naar aanleiding van de evaluatie	13
Bijlage 1 – Uitleg jongeren saneringskrediet en turbo saneringskrediet	13
Bijlage 2 - Ervaringsverhalen jongeren	16
Robin (19 jaar)	16
Tarik (23 jaar).....	16
Femke (21 jaar).....	17

Inleiding

Uit onderzoeken blijkt dat steeds meer jongeren te maken krijgen met schulden. In 2022 werd in onderzoek van het NIBUD gesteld dat maar liefst 1 op de 5 jongeren van 18 tot 26 jaar te maken heeft met ernstige betalingsproblemen.¹ Het Bureau Krediet Registratie ziet de afgelopen jaren een verdubbeling van de betalingsachterstanden in de jongste leeftijdscategorie tot 24 jaar, terwijl het totaal aantal leningen juist daalt.²

De toegang tot de schuldhulpverlening en het succesvol doorlopen van een regulier schuldsaneringstraject blijkt voor jongeren echter moeilijk: aflossen is lastig gezien een vaak onstabiel inkomen en jongeren haken vaak af door een lang voortraject. Het perspectief van 3 jaar (inmiddels 1,5 jaar) aflossen schrikt ook af. Daarnaast zijn schuldeisers terughoudend bij de sanering van schulden omdat zij verwachten dat het inkomen zal gaan stijgen.

Door de wetwijziging Vereenvoudiging beslagvrije voet is de toegang voor jongeren nog lastiger geworden. Op inkomsten uit studiefinanciering ligt een beslagverbod en de beslagvrije voet wordt sinds 1 januari 2021 niet meer verlaagd met het deel van studiefinanciering wat bestemd is voor levensonderhoud. Studiefinanciering kan hierdoor niet meer als inkomen worden ingevuld in de vtlb-calculator. Dit betekent dat jongeren die als enige of voornaamste inkomstenbron studiefinanciering hebben, niet langer de beschikking hebben over afloscapaciteit.

Dit levert de situatie op dat voor deze jongeren een 0% voorstel aan de schuldeisers zou moeten worden gedaan. De verwachting is dat schuldeisers, zeker gezien de leeftijd en de verwachting van verbetering van de inkomsten in de toekomst, niet akkoord gaan met een dergelijke minnelijke regeling. Dit geldt ook voor jongeren met een (bij)baan en dus enige vorm van afloscapaciteit. In veel gevallen zal de (bij)baan naast de studie vaak een beperkt inkomen genereren die niet een afloscapaciteit van 5% van de Pw-norm oplevert. In theorie wordt daarmee de groep jongeren met onvoldoende inkomen de toegang tot de reguliere schuldhulpverlening ontzegd.

Daar komt bij dat de meeste jongeren met een schuld vaak ook problemen hebben op andere leefgebieden, zoals wonen en werken. Oplossingen voor de schuldproblemen vragen dan ook om een bredere aanpak dan de traditionele schuldhulpverlening waarbij de focus ligt op de mogelijkheden om in 18 maanden minimaal een bedrag van rond de € 60 per maand te kunnen aflossen. Coaching en begeleiding op sociaal domein brede schaal is dan noodzakelijk om deze jongeren effectief te kunnen helpen.

Vanuit dit gegeven heeft Stadsring de ambitie uitgesproken om alle jongeren in gemeente Amersfoort die vastlopen door schulden in hun leven, een nieuwe kans en daarmee een nieuw perspectief te bieden. Dat willen we voor én samen met hen doen. In juli 2023 zijn we gestart met het ontwikkelen van een aanpak die specifiek gericht is op het oplossen van schuldenproblematiek onder jongeren.

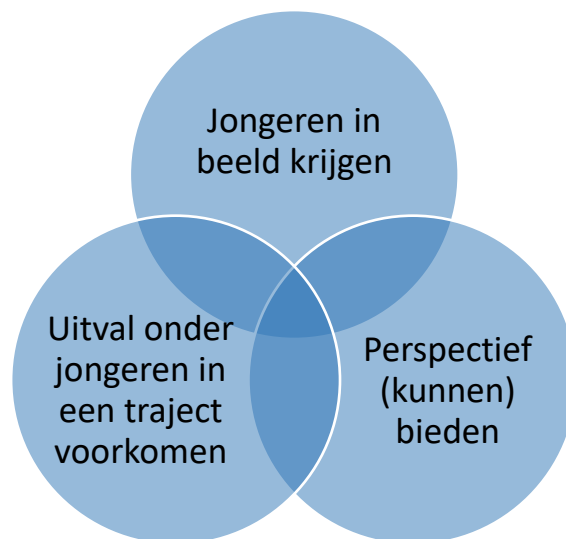
Het ging niet zo lekker met Femke (19). Haar relatie ging uit. Ze moest terug naar haar moeder, want de huur van haar woning ging omhoog en kon ze niet meer betalen. Ze werd depressief. 'Ik blowde de hele dag.' Femke stopte met school maar schreef zich niet uit, zodat ze nog studiefinanciering kreeg. 'Alles was vaag in die tijd, doordat ik veel blowde. Ik ging naar festivals, gaf geld uit aan kleding en drugs. Ik stond rood en kocht vaak via Klarna, wat ik dan niet terugbetaalde. Ik dacht, dit los ik ooit wel op. Ik wilde er gewoon helemaal niet mee bezig zijn.' Steeds meer brieven en mails kreeg Femke. De incassokosten werden hoger en er kwam een brief van de deurwaarder. Haar opleiding schreef haar uit omdat ze geen lesgeld betaalde en daardoor stopte de studiefinanciering. 'Toen raakte ik ook nog eens mijn baan kwijt. Het was echt drama. Ik dacht, hier kom ik niet meer uit. Dat was het punt dat ik dacht: nu moet ik hulp vragen.'

¹ Geldstress bij jongeren (Nibud, 2022)

² BKR Monitor 2022: https://www.bkr.nl/media/2cpddrtb/bkr-monitor-2022_stichting-bkr.pdf

De aanpak

Om de aanpak vorm te geven zijn er in de verkennende fase gesprekken gevoerd met jongeren en met ketenpartners waarmee jongeren in contact komen. Daarnaast is gebruik gemaakt van ervaringen van andere gemeenten in het land die al langer een jongerenaanpak bieden. Uit deze gesprekken zijn drie focuspunten naar voren gekomen waar we in het eerste jaar op in hebben gezet om de schuldhulpverlening voor jongeren te verbeteren:

Jongeren in beeld krijgen

Zoals genoemd in de aanleiding tonen verschillende onderzoeken aan dat er steeds meer jongeren zijn met schulden. Dit was in onze cijfers niet terug te zien. Dit moet betekenen dat de jongeren er wel zijn, maar niet bij ons in beeld komen. Voor een goede jongerenaanpak is het essentieel dat de jongeren ons weten te vinden.

Jongeren en hulpverleners die voor jongeren werken gaven aan dat de drempel om aan te melden hoog is. In de eerste plaats heersen er bij deze groep (overigens net als bij volwassenen) veel vooroordelen over schuldhulpverlening. Daarnaast gaven hulpverleners aan dat er korte lijntjes met de schuldhulpverlening ontbreken. Zij hebben daaraan behoefte, zodat ze met iemand kunnen sparren of maatwerk kunnen inzetten om jongeren toch over de streep te trekken om zich aan te melden.

De volgende acties zijn ingezet om dit doel te bereiken:

- **Investering in samenwerking met hulpverlening van jongeren**

In de verkennende fase van dit project is er al met hulpverlening gesproken om via hen te horen welke verbeterpunten we konden aanbrengen in onze dienstverlening. Doorverwijzing via ketenpartners is een belangrijke manier om meer jongeren met schuldenproblematiek in beeld te krijgen. Nadat het projectplan was afgerond, zijn onze plannen gepresenteerd aan de ketenpartners. Aan iedere ketenpartner is vervolgens een uitvoerend schuldhulpverlener gekoppeld, zodat we de lijnen kort houden. Op deze manier zijn we makkelijker benaderbaar

Femke nam contact op met het Wijkteam en vertelde over haar situatie. 'We hebben meteen een afspraak gemaakt bij Stadsring. Ik was heel zenuwachtig. Ik dacht dat ik in bewindvoering zou komen en dat dat nog tien jaar zou duren. Maar dat bleek enorm mee te vallen. Als het goed is ben ik over een jaar al van de schulden af.'

voor korte vragen of advies, ook voordat de jongere daadwerkelijk wordt aangemeld voor schuldhulpverlening.

- **Laagdrempelige en snelle manier van aanmelden**

De jongere meldt zichzelf aan of wordt door flankerende hulpverlening verwezen naar Stadsring. Aanmeldingen kunnen via de reguliere weg (telefonisch, via website of langskomen) worden gedaan, maar ook bijvoorbeeld via een appje. Aanmeldingen van jongeren tot 27 jaar worden altijd opgepakt door schuldhulpverleners die betrokken zijn bij de jongerenaanpak. Er wordt in de regel dezelfde dag, maar uiterlijk binnen twee werkdagen telefonisch contact opgenomen. Tijdens dat contactmoment vindt er een korte check plaats of de jongere binnen de doelgroep past, waarna direct een vervolgspraak gepland wordt. De hoogte van de schulden is in de check in eerste instantie niet belangrijk omdat we bij deze aanpak ook graag jongeren met beginnende schulden in het traject willen. De vervolgspraak vindt bij voorkeur binnen een week, maar uiterlijk binnen twee weken plaats.

- **Naar de jongeren toe**

Om meer benaderbaar te zijn, willen we naar de jongeren toe. We zijn gestart met spreekuren op locaties waar jongeren zijn, zoals bij de Pionier³ of Pitstop⁴. We verzorgen gastlessen op het MBO, begeleid wonen groepen en projecten zoals Out of the Box.

Uitval onder jongeren voorkomen

Hulpverleners en jongeren zelf gaven aan dat ze na aanmelding snel afhaken vanwege het lange voortraject en de vereisten waaraan ze langere periode moeten voldoen: het nakomen van afspraken en inleveren van documenten. Als een jongere uit beeld verdwijnt, ook al is dat maar kort, moesten zij zich tot nu toe opnieuw aanmelden en begon het traject weer van voor af aan. Dat werkte averechts omdat als de jongere op dit moment gemotiveerd is, het juist belangrijk is dat de afspraken kort op elkaar volgen.

Om de uitval onder jongeren zoveel mogelijk te voorkomen, zijn de volgende acties ingezet:

- **Sneller en laagdrempeliger werken:**

Jongerenwerkers in Amersfoort gaven in gesprekken aan dat jongeren al vroeg in het traject uitvallen omdat het traject te langdurig en log is. Er werd normaal gesproken een uitgebreid intake- en aanpakgesprek gevoerd voordat er daadwerkelijk acties werden opgepakt met de jongere. De jongerenwerkers gaven aan dat jongeren sneller in het traject moeten zien dat het hen iets oplevert. Om deze reden worden bij de nieuwe aanpak de afspraken na aanmelding op korte termijn ingepland en gaan we direct aan de slag. We willen snel inhaken op de hulpvraag door direct inzicht in de financiële situatie te scheppen en acties op te pakken. Zo kunnen we op zo kort mogelijke termijn perspectief bieden op een schuldenvrij leven.

Femke was blij dat ze hulp kreeg, maar het bleef nog even spannend. 'Eerst moest mijn uitkering geregeld worden. Daarvoor ben ik aangemeld bij het Jongerenloket. Met mijn schuldhulpverlener zorgde ik voor inzicht in mijn schulden en vroegen we uitstel aan, dit nam al heel veel stress weg. Pas toen ik een inkomen had, konden we aan de slag met de schulden. Toen kwam de opluchting, want ik wist: hier kom ik wel uit.' 'Ik voelde me veilig bij mijn schuldhulpverlener. Ik was bang dat ze me zou veroordelen, omdat ik met Klarna bezig was. Maar dat deed ze helemaal niet. Het was vooral mijn eigen schaamte, maar die werd al snel weggenomen. Dat gaf me een heel fijn gevoel.'

³ <https://depionier033.nl/>

⁴ <https://www.ovee.nl/aanbod/pitstop>

- **Presentiebenadering⁵:**

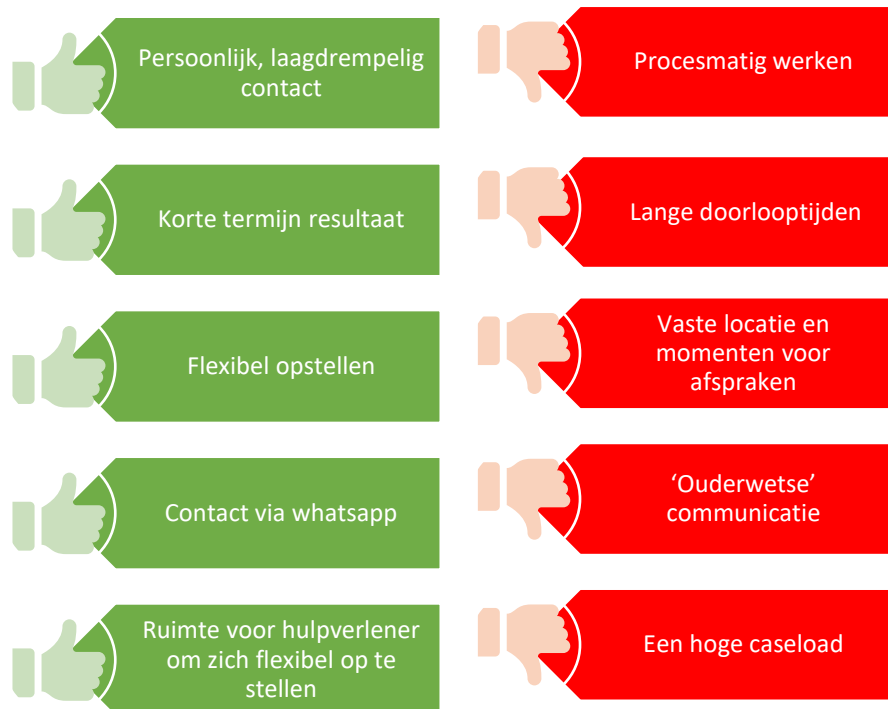
In de nieuwe aanpak zijn we gaan werken vanuit de presentiebenadering om uitval te voorkomen en beter aan te sluiten bij de doelgroep. De presentiebenadering is gericht op het ontwikkelen van een relatie tussen cliënten en hulpverleners. We investeren in het opbouwen van deze relatie en zoeken samen met de jongere naar een oplossing die passend is voor zijn/haar situatie. Wat goed is voor de één, is niet altijd automatisch goed voor de ander. Uitgangspunt is dat de hulpverlener zich benaderbaar opstelt en werkt vanuit vertrouwen.

- **Flexibiliteit:**

De aanpak moet meer aansluiten bij de leefwereld van jongeren, dit vraagt flexibiliteit van de schuldhulpverleners. In plaats van traditionele communicatiewegen, zullen we moeten kijken naar modernere vormen. De afspraken vinden niet alleen op kantoor plaats, maar ook bij de jongere thuis of een andere plek waar de jongere zich prettig voelt.

- **Do's en don'ts**

Om inzicht te geven in veranderingen die we hebben doorgevoerd binnen de hulpverlening, is hieronder als voorbeeld een aantal do's en don'ts opgesteld, die ons gaan helpen om jongeren beter en sneller te kunnen helpen en het afhaken tijdens het traject te voorkomen.

⁵ <https://www.bodyofknowledgesociaalwerk.nl/pagina/presentiebenadering>

Perspectief bieden

Om jongeren in beeld te houden en ook daadwerkelijk een schuldenvrije toekomst te bieden, is het belangrijk dat we hen perspectief kunnen bieden. We zetten daarom in op het realiseren van een totaaloplossing voor alle jongeren, iets dat tot nu toe niet altijd vanzelfsprekend was. We willen dat jongeren op financieel vlak rust ervaren, zodat ze de ruimte hebben om zich te ontwikkelen op alle leefgebieden.

- **Jongeren Saneringskrediet en Turbo Saneringskrediet:**
Deze producten bieden de mogelijkheid om jongeren die eerder tussen wal en schip vielen toch een totaaloplossing voor de schulden te bieden. Zie bijlage 1 voor uitleg over deze producten.
- **Toekomstplan en schuldenvrij blijven bonus:**
De hulpverleners kunnen door de aanpak met de op maat gemaakte mijlpalen een positieve prikkel inzetten op een moment dat past bij de jongere. De jongere wordt beloond voor het behalen van de mijlpaal. Het belonen van gedrag is een effectieve techniek om jongeren te stimuleren tot nieuw gedrag, dit blijkt uit ervaringen in andere gemeenten (Den Haag, Amsterdam).

Samen met het Jongerenloket heeft Femke doelen gemaakt. 'Mijn doelen zijn: zo min mogelijk blowen (helemaal niet blowen zou teveel druk geven), geen nieuwe schulden maken en naar therapie gaan. Elke maand kijkt mijn begeleider van het Jongerenloket hoe het met mijn doelen gaat. Ik heb de doelen nu al gehaald, dus ik hoef een half jaar minder af te lossen. Dat is echt heel fijn. Je wordt beloond omdat je goed met je geld omgaat, en de doelen heb ik zelf gekozen dus ik sta er ook echt achter. Ik weet zelf wat realistisch is, als de doelen niet realistisch waren had ik daar stress van gekregen en was ik waarschijnlijk uitgevallen.'

Doelstellingen en te verwachten effecten

Doelstelling

Hoofddoel:

We bieden jongeren een oplossing voor de schulden en daarmee een beter toekomstperspectief.

Subdoelen:

- De looptijd van trajecten bij jongeren wordt korter.
- De uitval van jongeren daalt.
- De jongere ervaart financiële rust.
- De jongere ontwikkelt zich op meerdere levensgebieden.
- Binnen het project ontwikkelen we een methodiek die aansluit bij de doelgroep.

Te verwachten effecten

- De looptijd van trajecten is korter.
- De uitval onder jongeren is lager.
- We kunnen meer jongeren een oplossing voor de schulden bieden.
- De jongeren ontwikkelen zich op meerdere levensgebieden.
- De samenwerking in de keten rondom jongeren wordt versterkt door deze aanpak.

Resultaten

De volgende resultaten gaan over de periode 1 juli 2022 tot 1 juli 2023.

Kenmerkend voor de jongerenaanpak is dat er sprake is van langlopende trajecten, hierdoor kunnen we nu nog niet op alle doelen en te verwachten effecten resultaten laten zien.

De cijfers

Aanmeldings- en uitvalpercentages

Tijdens het eerste jaar van de aanpak zijn er 188 jongeren bij ons aangemeld, dat is een stijging van 22% ten opzichte van het jaar voordat we zijn gestart met de jongerenaanpak.

Het uitvalspercentage onder jongeren was hoog, voor de aanpak was dit 47%. Sinds de aanpak van start is gegaan is het uitvalpercentage gedaald naar 18%.

Femke: 'Ik weet nog niet hoe de toekomst eruit ziet. Of ik straks ga werken of studeren. Maar ik heb meer vertrouwen in mezelf gekregen. Vooral door hoe ik nu met geld omga. Dat ik dat best wel kan, dat had ik nooit gedacht. Ik ben inmiddels ook helemaal gestopt met blowen, dat is beter voor mijn mentale gezondheid.'

Monitoring ontwikkeling levensgebieden

In december 2022 zijn we gestart met een evaluatieformulier voor de jongeren. We vragen jongeren om deze in te vullen bij de aanmelding, eventueel bij de start van een schuldregeling en aan het einde van het traject. Op dit evaluatieformulier scoren zij zelf de leefgebieden en de stress die zij ervaren. We hopen zo de ontwikkeling op verschillende levensgebieden op termijn in kaart te kunnen brengen. Omdat we hier later in het project mee zijn gestart, en een traject een langere looptijd heeft dan een jaar zijn er nog onvoldoende resultaten om daar conclusies uit te trekken.

Geboden totaaloplossingen

Met een totaal oplossing bedoelen we dat er met alle schuldeisers een oplossing is gevonden waarbij de jongere binnen anderhalf jaar schuldenvrij is. In veel gevallen is er al wel een oplossing voor een deel van de schulden, maar lukt het nog niet om tot een oplossing voor alle schulden te komen. In dat geval is er dus nog geen totaaloplossing, maar is de situatie wel gestabiliseerd of verbeterd. De dossiers waarbij al wel deeloplossingen zijn geboden, komen niet terug in deze resultaten. Een totaaloplossing kan, afhankelijk van de situatie van de jongere, op verschillende manieren tot stand worden gebracht:

Jongeren saneringskrediet

In het eerste jaar zijn er 10 jongeren saneringskredieten gestart. Dit aantal ligt lager dan verwacht om verschillende redenen:

- Tijdens de eerste maanden is er veel ingezet op de samenwerking met ketenpartners. We zijn langs ketenpartners gegaan en hebben uitleg gegeven over de aanpak die we voor ogen hadden. Daarna zagen we pas een stijging van het aantal jongeren dat zich bij ons heeft gemeld.
- Voor de jongeren die in deze periode zijn aangemeld, geldt dat de eerste maanden van het project de opstartfase van het dossier is geweest, het heeft tijd nodig om een dossier klaar te maken voor een schuldregeling. Soms zijn er jongeren die nog wat extra tijd nodig hebben. Zij kunnen bijvoorbeeld niet zelfstandig zorgen voor stabiliteit in de financiën, waardoor budgetbeheer noodzakelijk is. Het heeft soms tijd nodig voordat jongeren klaar zijn om de stap naar budgetbeheer te nemen.
- Na mei 2023 zijn er binnen Stadsring geen nieuwe schuldregelingen gestart ivm de verkorting van

de looptijd. Er zijn veel regelingen voorbereid maar de startdatum is uitgesteld, zodat deze groep gebruik kon maken van de verkorte looptijd.

In het derde kwartaal van 2023 zijn er 10 jongeren saneringskredieten gestart, een aantal dat gelijk is aan het aantal regelingen dat in het volledige eerste jaar van de jongerenaanpak is gestart. Dit zijn gedeeltelijk uitgestelde regelingen vanwege de verkorting van de looptijd, maar ook dossiers die al langer bij ons bekend waren maar nog niet eerder tot een totaaloplossing zijn gekomen. Dit bevestigt de verwachting, dat er in tweede jaar van het project meer jongeren saneringskredieten zullen worden verstrekt dan in het eerste jaar, vanwege de eerder genoemde opstartfase.

Turbo saneringskrediet en 100% betalingsregelingen

In het eerste jaar zijn er 2 turbo saneringskredieten gestart.

We hebben gemerkt dat de doelgroep met schulden tot € 1.000 bijna niet bij ons terecht komt. Helaas lijken de jongeren vaak pas bij ons in beeld te komen als de schulden al verder zijn opgelopen. Het komende jaar willen we zoeken naar manieren om ervoor te zorgen dat jongeren zich toch eerder bij ons melden, zodat we problematische schulden kunnen voorkomen. We willen gebruik maken van social media om jongeren te informeren, maar ook om de drempel richting schuldhulpverlening te verlagen zodat ze zich tijdig bij ons melden.

Tot slot is er voor 9 jongeren een 100% betalingsregeling tot stand gebracht. Het gaat hierbij om jongeren zonder problematische schuld, die niet in aanmerking komen voor turbo saneringskrediet (vaak omdat de schuld wel hoger is dan € 1.000) of omdat zij de schulden liever zelf aflossen in plaats van gebruik te maken van een turbo saneringskrediet.

In het afgelopen jaar hebben we jongeren gezien die wel een schuld boven de € 1.000 hadden, maar nog geen problematische schuld. Deze groep komt voor zowel het jongeren saneringskrediet en het turbo saneringskrediet niet in aanmerking. Zij vallen wat betreft de jongeren regelingen tussen wal en schip, en zijn gedwongen hun schulden volledig af te lossen, terwijl de situatie vaak wel om een regeling vraagt die een snelle totaaloplossing voor de schulden biedt. Onze aanbeveling is dan ook om de maximale schuld die jongeren mogen hebben om in aanmerking te komen voor het turbo saneringskrediet te verhogen naar € 1.500, zodat we ook voor deze groep jongeren een totaaloplossing kunnen bieden en problematische schulden voorkomen kunnen worden.

Ervaringsverhalen

Kenmerkend voor de aanpak is dat trajecten lang lopen. Omdat we in deze evaluatie alleen het eerste jaar bekijken kunnen we nog geen conclusies trekken op basis van cijfers. Daarom is er in deze evaluatie voor gekozen om gebruik te maken van ervaringsverhalen. Er zijn interviews afgenomen met jongeren en aan ketenpartners is gevraagd feedback te geven.

Ervaringen jongeren

We hebben met verschillende jongeren gesproken. Drie volledige interviews zijn te vinden in bijlage 2. Het verhaal van Femke is deels al aan bod gekomen in deze evaluatie.

De jongeren zijn enthousiast over de aanpak en het geeft hen een nieuw perspectief op de toekomst. Ze voelen zich gezien en respectvol behandeld. Zij geven aan dat het opstellen van doelen in het toekomstplan als stok achter de deur werkt, het feit dat ze hier ook voor beloofd worden motiveert. Na het doorlopen van het jongeren saneringskrediet hebben ze meer zelfvertrouwen, en het oplossen van de financiële problemen motiveert om ook andere problemen aan te pakken.

Een jongere gaf aan dat hij zich eerder bij ons heeft aangemeld. Destijds is zijn aanvraag niet verder in behandeling genomen omdat er zaken geregeld moesten worden met zijn verblijfsvergunning. Hij is blij dat we nu betrokken blijven en samen zorgen dat de zaken op orde zijn, zodat we naar een totaaloplossing kunnen werken. Daarnaast geeft hij aan dat het prettig is dat de schuldhulpverlener jong is, het is makkelijker communiceren met iemand van zijn eigen leeftijd en hij voelt zich vrijer om het achterste van zijn tong te laten zien.

Alle jongeren geven aan dat de drempel om zich aan te melden hoog was. Als ze eenmaal zijn aangekomen wordt deze drempel weggenomen. We hebben de jongeren expliciet gevraagd verbeterpunten voor de aanpak te noemen. Een jongere geeft aan dat het haar had geholpen als ze een duidelijk beeld had van hoe het er bij ons achter de voordeur uit ziet en hoe een traject er uit zou zien. Nu is zij afgegaan op mensen uit haar omgeving, die achteraf onjuiste informatie hebben gegeven. Door die onjuiste informatie heeft ze haar aanmelding uitgesteld. Verder zijn er geen verbeterpunten genoemd. Veel jongeren gaven wel aan dat ze op jongere leeftijd voorlichting op het gebied van financiën gemist hebben.

Er zijn twee jongeren binnen gekomen via 'mond op mond reclame' van andere jongeren bij ons in het traject, hetgeen we als een groot compliment zien.

Ervaringen ketenpartners

We hebben ook ketenpartners gevraagd om hun ervaringen met de vernieuwde aanpak te delen.

Ambulante begeleiding

Hulpverleners van verschillende instanties hebben gedurende het eerste jaar aangegeven dat zij zich weer meer kunnen richten op het begeleiden op andere levensgebieden nu er vaker op korte termijn een totaaloplossing mogelijk is voor de financiële problemen. Hulpverleners zijn vaak ook druk met brandjes blussen op het gebied van financiën, of de stress van de jongere is zo hoog dat andere levensgebieden blijven liggen. Doordat de aanpak beter aan sluit bij jongeren, krijgen ze een nieuwe start en kunnen ze vanaf daar verder bouwen.

Een begeleider van het JIT heeft aangegeven dat we snel schakelen en afspraken op korte termijn inplannen, hetgeen juist bij hun doelgroep heel belangrijk is. We gaan vaker naar de jongeren toe in plaats van alle afspraken op kantoor, dit werpt ook zijn vruchten af.

Spreekuren

Bij Pitstop (SOVEE) hebben we iedere maand een spreekuur. We hopen op deze manier de drempel om aan te melden voor jongeren te verlagen. Begeleider Marian geeft aan dat ze merkt dat dit werkt. 'Stadsring is nu echt in het systeem van Pitstop verweven. Het is nu gebruikelijk dat jongeren met vragen over geld naar Iris (schuldhulpverlener) gaan. Het taboe lijkt echt wel weg te ebben, hulp bij financiën is niet meer zo gek. Ook buiten de spreekuren om is het voor ons en de jongeren laagdrempeliger geworden om in contact te komen.' Zij ziet ook een voordeel in het verbeteren van de zelfstandigheid bij jongeren om hulp te vragen. 'Het spreekuur maakt jongeren weer even scherp op de mogelijkheden voor hulp. Het helpt dat de hulpverleners vanuit Stadsring ook jong zijn, dat sluit goed aan. Een groot deel van de jongeren komt bij Pitstop binnen met problemen op financieel gebied. Het is fijn dat onze begeleiders het niet over geld hoeven te hebben, dit kan soms een heel beladen onderwerp zijn. Jongeren leren op deze manier de route naar Stadsring te vinden en dit is heel belangrijk voor het toewerken naar zelfstandigheid.' Over de samenwerking zijn zowel Stadsring als Pitstop enthousiast. 'De samenwerking verloopt heel goed, er wordt makkelijk contact gemaakt. De jongere is geen nummer, Stadsring is niet veroordelend en dat maakt het makkelijker door te verwijzen. Het enige verbeterpunt ligt eigenlijk bij onszelf, we kunnen jongeren die net bij ons komen wonen direct doorsturen naar Stadsring voor een financiële check.'

We zijn in samenwerking met Omnia en Portaal ook een spreekuur gestart bij de Pionier, we draaiden het spreekuur om de week, voor een periode van drie maanden. De Pionier is een plek waar

alleen jongeren wonen, veel zijn net uitgestroomd vanuit begeleid wonen. Helaas is het hier niet gelukt om het spreekuur goed van de grond te krijgen. In deze tijd is er geen jongere op het spreekuur verschenen, daarom is besloten dit spreekuur te stoppen. We vermoeden dat jongeren bij dit soort spreekuren toch een zetje nodig hebben vanuit flankerende hulpverlening, zoals dat bij Pitstop gebeurt.

Doordat we het spreekuur hebben gedraaid zijn de contacten met de verhuurders van de woningen bij de Pionier wel aangehaald. Zij nemen rechtstreeks contact op met schuldhulpverleners als zij iemand treffen die hulp nodig heeft.

Samenwerking jongerenloket

Het jongerenloket is direct betrokken bij de aanpak. Zij stellen de toekomstplannen samen met de jongeren op, en werken deze ook uit. De kwijtschelding bij het behalen van een mijlpaal wordt toegekend na het signaal vanuit de medewerker van het jongerenloket. Iedere twee weken is er een afspraak gepland tussen de medewerkers van het jongerenloket en stadsring, om casuïstiek en eventuele aanpassingen in het proces te bespreken.

De medewerkers van het jongerenloket zijn positief over de aanpak. Zij geven aan dat jongeren een mooie kans krijgen om schuldenvrij te worden, en ze merken dat jongeren door de beloning ook gemotiveerd zijn om aan andere levensgebieden te werken. De autonomie van jongeren om te beslissen welke doelen worden opgesteld, draagt daar aan bij. Door deze samenwerking merken we dat er over en weer vaker wordt doorverwezen, we weten elkaar beter te vinden.

Als tip voor Stadsring geven ze mee dat de wereld van schuldhulpverlening vaak onduidelijk is. Er wordt veel jargon gebruikt, en de 'spelregels' zijn niet altijd duidelijk. Zo wijkt de startdatum van een minnelijke regeling af van het daadwerkelijke moment dat de schuldeisers akkoord gaan. Dit werkt verwarrend. De medewerkers geven aan dat zij door onze samenwerking goed begrijpen wat schuldhulpverlening inhoudt, maar dat zij dat ook moesten leren. Ze snappen dat het voor jongeren die hier eenmalig mee te maken krijgen een ingewikkeld proces kan zijn.

Conclusie

De jongerenaanpak werpt zijn eerste vruchten af. Dat blijkt zowel uit de cijfers die al bekend zijn als uit de ervaringen van betrokkenen. Er zijn meer aanmeldingen en het uitvalspercentage is flink gedaald. We kunnen jongeren dus beter vinden en vooral beter in beeld houden. Het aantal geboden totaaloplossingen voor jongeren in de schulden zit in de lift.

De reacties van de jongeren zelf en hun begeleiders zijn positief. In het afgelopen jaar is de samenwerking tussen verschillende partijen verbeterd, waardoor we veel kortere lijntjes hebben. Doordat we elkaar beter weten te vinden, is het ook voor professionals laagdrempeliger om over en weer door te verwijzen.

De jongeren geven aan dat de aanpak goed aansluit op hun behoeftes en dat het hen motiveert om te werken aan hun toekomstperspectief. Zij ervaren de manier hoe wij hen benaderen als prettig, en de aanpak zorgt ervoor dat de stress afneemt. De jongeren geven aan dat het de beloning voor het behalen van gestelde doelen motiverend werkt. We hopen in de komende jaren ook te kunnen zien dat de jongeren zich beter ontwikkelen op alle levensgebieden.

Een verbeterpunt ligt in de voorlichting vooraf en tijdens het traject. De drempel om aan te melden is hoog, mede doordat er veel vooroordelen zijn of jongeren niet weten wat ze moeten verwachten. Het jongerenloket gaf aan dat het proces van een schuldregeling lastig is, hier zullen we meer aandacht aan moeten besteden.

We willen jongeren in een vroeger stadium bereiken, de doelgroep voor het turbo saneringskrediet komt nu onvoldoende bij ons in beeld. We kunnen hierbij gebruik maken van de vroegsignalering, maar ook van social media. Een aanbeveling is het maximale schuldbedrag verhogen naar € 1.500 zodat we een grotere groep jongeren kunnen helpen met een turbo saneringskrediet.

Acties naar aanleiding van de evaluatie

Drempel voor aanmeldingen verlagen	Jongeren in een eerder stadium bereiken om problematische schulden te voorkomen	Voorlichting binnen het traject
<ul style="list-style-type: none"> • We willen jongeren proberen te bereiken via de verschillende social media kanalen. Dit willen we o.a. doen door middel van video's waarin we een beeld kunnen geven van hoe een traject er bij ons uit ziet, de jongeren hebben dan een beter beeld van het traject dat ze kunnen verwachten. Vooruitlopend hierop is er voor jongeren een eigen landingspagina op onze website ontwikkelt. In de communicatie willen we ook de vooroordelen over schuldhulpverlening weg nemen.	<ul style="list-style-type: none"> • We willen gebruik maken van de vroegsignalering om jongeren beter te bereiken. We willen de correspondentie die verstuurd wordt aanpassen op de doelgroep en de schuldhulpverleners van de jongerenaanpak worden ingezet om deze jongeren te benaderen. • We willen de spreekuren en de gastlessen de komende jaren verder uitbreiden. • Het maximale schuldbedrag voor een turbo saneringskrediet verhogen naar € 1.500, zodat we bij een grotere groep jongeren problematische schulden kunnen voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • We willen dat de jongere en hulpverleners daarom heen goed begrijpen wat het traject inhoudt. Medewerkers van het jongerenloket gaven aan dat dit voor hen soms onduidelijk is, en dat ze merken dat dit voor jongeren ook geldt. We leggen het proces nu uit, en er is een informatieblad. We zullen zoeken naar een aanvullende en betere manier van informeren.

Bijlage 1 – Uitleg jongeren saneringskrediet en turbo saneringskrediet

Jongeren Saneringskrediet:

Met het jongeren saneringskrediet verwachten we jongeren met een problematische schuld te kunnen helpen naar een schuldenvrije toekomst. De looptijd van het traject is 18 maanden (sinds verkorting looptijd msnp). Hierbij richtten we ons op jongeren met problemen op meerdere levensgebieden. Vanwege de problemen op meerdere levensgebieden is professionele begeleiding een vast onderdeel van dit project. Er wordt financiële rust geboden, zodat de jongere zichzelf kan ontwikkelen op meerdere levensgebieden.

Bij het jongeren saneringskrediet wordt een minimale aflossing van 5% van de PW norm per maand verwacht met een maximale looptijd van 18 maanden. Het is mogelijk de looptijd van het saneringskrediet te verkorten door een tegenprestatie te leveren. Hiermee heeft de jongere dus zelf invloed op de looptijd van het krediet. Uitgangspunt is dat persoonlijke ontwikkeling voorrang heeft op de hoogte van de afloscapaciteit. Er zijn twee uitzonderingen: jongeren met draagkracht en jongeren die de minimale aflossing niet uit hun begroting kunnen betalen.

Bij een jongere met draagkracht wordt de aflossing gebaseerd op de berekening van het Vrij Te laten Bedrag (VTLB). Gedeeltelijke aflossing door tegenprestatie is ook voor deze groep mogelijk. Ook hier geldt weer dat persoonlijke ontwikkeling de hoogste prioriteit heeft.

Als de jongere geen draagkracht heeft en de minimale aflossing past niet in de begroting kan er, om de schulden toch middels een sanering op te lossen, worden afgeweken van de minimale aflossing

van 5% van de PW norm. In de praktijk betekent dit dat schuldeisers een lagere aflossing aangeboden krijgen wegens een gebrek aan besteedbaar inkomen. Bij het vaststellen van de aflossing is dus ruimte om af te wijken van de minimale aflossing. De beoordeling of dit nodig is ligt bij de schuldhulpverlener.

De jongere wordt na de beslissing om voor een jongeren saneringskrediet te gaan aangemeld bij het jongerenloket om een toekomstplan op te stellen. Het jongerenloket draagt er zorg voor dat het toekomstplan uiterlijk binnen 4 weken afgerond is. Zo snel als mogelijk wordt er overgegaan tot een totaaloplossing voor de schulden. Er kan gestart worden met het jongeren saneringskrediet zodra de volgende punten zijn afgerond:

- De inkomsten en uitgaven zijn in balans (er ontstaan geen nieuwe schulden meer).
- De schulden zijn in beeld gebracht.
- Het toekomstplan is opgesteld.

De jongere stelt samen met een begeleider van het jongerenloket een toekomstplan op, gericht op werk, opleiding en het oplossen van financiële problematiek en problematiek op andere levensdomeinen. De termijn waarop dit plan zich richt is maximaal één jaar. In het toekomstplan wordt beschreven welke doelen de jongere heeft, en welke acties hiervoor nodig zijn. Binnen dit toekomstplan worden vier mijlpalen gekozen door de begeleider (en schuldhulpverlener), in overleg met de jongere. Een mijlpaal kan een doel zijn, maar ook een actie die door de jongere wordt uitgevoerd. Voorbeeld: het doel is werk vinden, een actie die daarbij hoort zou een sollicitatietraining volgen en versturen van sollicitatiebrieven kunnen zijn.

Er zijn drie mijlpalen binnen het traject. Zodra de mijlpaal is behaald, wordt er direct een bedrag gelijk aan 2 maanden aflossing op de schuld in mindering gebracht. Het is voor de jongere dan snel zichtbaar dat er geld is afgeschreven. In totaal kan de jongere dus een half jaar aflossen middels tegenprestatie (max. van € 480). De jongere heeft hiermee invloed op de looptijd van het saneringskrediet, deze kan terug worden gebracht naar 1 jaar. Naast het verkorten van de looptijd van het saneringskrediet door het leveren van een tegenprestatie, mag een jongere het krediet altijd versneld aflossen als hij gedurende het traject een hogere afloscapaciteit krijgt.

De kaders voor een mijlpaal:

- De mijlpaal moet duidelijk en specifiek omschreven zijn.
- De mijlpaal moet meetbaar zijn.
- De mijlpaal moet voor de jongere binnen twee jaar te behalen zijn (realistisch).
- Er moet een tijdsinvestering van minimaal 16 uur tegenover staan om de mijlpaal te bereiken.
- De mijlpaal moet erop gericht zijn de jongere (meer) te laten participeren in de samenleving; gericht op werk, opleiding, het oplossen van financiële problemen of problematiek op andere levensdomeinen.

Daarnaast is er een schuldenvrij blijven bonus. Als er na afloop van de regeling geen nieuwe schulden zijn ontstaan, willen we dit belonen door middel van een bonus. De bonus is 1x de maandelijkse aflossing met een max. van € 80, dit wordt overgeboekt aan de jongere. De controle is op basis van vertrouwen: de bonus wordt verstrekt als de jongere aangeeft dat er geen nieuwe schulden zijn ontstaan, mits de schuldhulpverlener beoordeeld dat er gedurende het traject ook geen signalen zijn geweest van nieuw ontstane schulden.

Bij een schuldbemiddeling beweegt de afloscapaciteit mee met de situatie van de jongere. Dat betekent dat wanneer de jongere meer inkomen krijgt, omdat hij bijvoorbeeld gaat werken, de

aflossing ook hoger wordt. Bij een saneringskrediet wordt een afloscapaciteit vastgesteld voor de komende anderhalf jaar op basis van de huidige situatie. Schuldeisers leveren, gevoelsmatig, juist bij jonge mensen vaak perspectief in door akkoord te gaan met een saneringskrediet. De jongere heeft momenteel weinig afloscapaciteit, maar volgt misschien wel een opleiding waardoor de aflossing de komende jaren nog wel zou kunnen stijgen. De gedachten bij veel schuldeisers dat de jongere in de toekomst zijn schuld misschien wel volledig zou kunnen aflossen, kan een reden zijn om niet akkoord te gaan met de voorgestelde sanering. Om dit project tot een succesvol einde te brengen is het belangrijk dat schuldeisers akkoord gaan met de regeling. De gemeente Amsterdam heeft tevens een jongerenproject waarbij jongeren middels tegenprestaties kunnen aflossen. Zij hebben beslist schuldeisers daarom tegemoet te komen en een bedrag van € 750 extra in te leggen voor de schuldeisers. Hierdoor krijgen schuldeisers een hoger aanbod en een 'vergoeding' voor het inleveren van het toekomstperspectief op een hogere aflossing. In de praktijk in gemeente Amsterdam is te zien dat dit werkt. Het slagingspercentage van deze jongerentrajecten ligt op 90%, dat is zelfs hoger dan het slagingspercentage van de reguliere saneringskredieten in gemeente Amsterdam (83%). Dit lijkt dus een effectieve manier om de bereidheid van schuldeisers om akkoord te gaan te verhogen, wat het slagingspercentage van de trajecten verhoogd. In gemeente Amersfoort bieden we schuldeisers een extra inleg van € 180 (€ 10 per maand voor de gehele looptijd van 18 maanden). Dit geldt alleen voor de trajecten waarbij er onder normale omstandigheden voor een schuldbemiddeling zou worden gekozen, in plaats van voor een saneringskrediet. De schuldeiser levert dan daadwerkelijk perspectief op een hogere aflossing in door akkoord te gaan met het voorstel.

Turbo Saneringskrediet:

Het turbo saneringskrediet is een preventief middel om problematische schulden te voorkomen. De doelgroep bij het turbo saneringskrediet zijn jongeren met een schuldenlast tot maximaal € 1.000.

Tijdens het eerste gesprek wordt vastgesteld of de jongeren in aanmerking komt voor het turbo saneringskrediet. Er wordt beoordeeld of de jongere binnen de doelgroep valt en of de inkomsten en uitgaven in balans zijn (er ontstaan geen nieuwe schulden meer).

De ambitie is om binnen één week na dit gesprek een afkoopvoorstel van 40% te kunnen doen aan de schuldeiser(s). Er wordt dus (bij voorkeur) direct na het eerste gesprek een bericht gestuurd aan de schuldeisers door de schuldhulpverlener. De openstaande vordering wordt opgevraagd, en er wordt direct een voorstel gedaan van 40% van de openstaande vordering.

De jongeren zonder afloscapaciteit kunnen het krediet volledig aflossen middels een tegenprestatie. De jongere met draagkracht betaalt maximaal 1 jaar een passende aflossing (max € 25 per maand) naast de tegenprestatie. De hoogte van de aflossing wordt bepaald door de schuldhulpverlener op basis van de mogelijkheden binnen de begroting van de jongere.

De schuldhulpverlener en jongere maken afspraken over de invulling van de tegenprestatie. Waar nodig wordt het jongerenloket betrokken om invulling te geven aan de tegenprestatie. De verantwoordelijkheid voor het monitoren van de tegenprestatie ligt primair bij het jongerenloket.

De kaders voor de tegenprestatie:

- De tegenprestatie moet duidelijk en specifiek omschreven zijn.
- De tegenprestatie moet meetbaar zijn.
- De tegenprestatie moet voor de jongere binnen één jaar te behalen zijn (realistisch).
- Er moet een tijdsinvestering van 1 uur tegenover iedere € 10⁶ kwijtschelding staan. Bij een krediet van € 400 zonder afloscapaciteit geldt dus een tijdsinvestering van 40 uur.
- De tegenprestatie moet erop gericht zijn de jongere (meer) te laten participeren in de samenleving, gericht op (vrijwilligers)werk, opleiding, het oplossen van financiële problemen of problematiek op

---

⁶ Gebaseerd op minimum uurloon 2022 voor 21 jaar en ouder (€ 9,96 per uur)

andere levensdomeinen.

Bijlage 2 - Ervaringsverhalen jongeren

Robin (19 jaar)

Robin* was depressief en zat niet goed in zijn vel. Ondertussen ontstonden er achterstanden en liepen de schulden op, daarom heeft hij zich aangemeld bij Stadsring. 'Ik vond het heel erg spannend, maar toen ik eenmaal de stap had gezet om me aan te melden, is het daarna heel snel gegaan. Ik had veel stress, en financiële stress is de ergste stress die ik heb meegemaakt. Mijn schuldhulpverlener was heel begripvol en duidelijk, ze legde me meteen uit dat er een oplossing mogelijk was.'

Het perspectief op een schuldenvrije toekomst, deed Robin goed. 'Je mist hoop als je in zo'n uitzichtloze situatie zit en die hoop komt ineens weer terug. Als ik kijk naar hoe lang het zou duren om alles terug te betalen, en dan is er ineens een snelle oplossing. Daarnaast is de oplossing ook overzichtelijk, want ik hoef maar één betalingsregeling na te komen.'

Het opstellen van het toekomstplan en de beloning voor het behalen van doelen heeft bijgedragen aan de motivatie van Robin. 'Door de doelen op papier te zetten heb ik inzicht gekregen in wat ik wil bereiken, ik kan de doelen nu letterlijk afvinken. Het behalen van doelen heeft bijgedragen aan meer stabiliteit in mijn leven, maar anderzijds ook bij het oplossen van mijn schulden. Dit is een mooie combinatie. Als dit traject er niet was geweest had ik nog heel lang schulden moeten aflossen, dan was ik niet vooruit gekomen en had ik minder motivatie gehad om andere problemen op te pakken'. De stress die Robin ervaarde is weggenomen. 'Nu er een akkoord is met de schuldeisers is de stress helemaal weg, ik hoef me geen zorgen te maken en ik kan weer echt tiener zijn. Jongeren zoals ik zitten in veel onzekerheid en zonder toekomstperspectief. Dit traject heeft de onzekerheid weggenomen en het is duidelijk wat er in de toekomst van mij verwacht wordt. Ik denk dat jongeren in een vergelijkbare situatie iets kunnen hebben aan voorbeelden zoals ik.'

Tot slot hebben we Robin gevraagd aan welke punten we nog moeten werken om de jongerenaanpak verder te ontwikkelen. 'Ik kan niet per se iets noemen. Hoe het bij mij is gelopen is prettig, ik vond mijn contactpersoon bij Stadsring en het Jongerenloket fijn. Duidelijkheid is belangrijk, in zo'n situatie kom je met alleen maar chaos binnen en dan heb je echt behoefte aan duidelijkheid. Het beloningssysteem werkt goed voor mij en ik denk voor meer jongeren. Het is fijn dat je beloond wordt voor het werken aan je toekomst.'

* Robin is een verzonden naam. Stadsring beschermt de privacy van zijn cliënten.

Tarik (23 jaar)

Tarik* heeft een rumoerige jeugd gehad, hierdoor heeft hij al vaak te maken gehad met hulpverleningsinstanties. 'Ik heb niet zo een goede band met instanties, ik ben wantrouwig. Ik vraag dus niet graag om hulp, zeker niet als het om geld gaat.'

Tarik was dakloos en had geen inkomen toen hij bij Stadsring kwam, hij was toen ook aangemeld bij het wijkteam voor een woonplek en bij het jongerenloket voor een uitkering. 'In korte tijd is er veel veranderd. Ik woon nu begeleid op een goede plek en ik werk 40 uur in de week. Op mijn werk heb ik het naar mijn zin en ik verdien goed, als alles goed loopt krijg ik binnenkort zelfs promotie.'

Er waren veel schulden en Tarik had weinig grip op zijn financiën. 'Ik sta nu onder budgetbeheer. Tuurlijk is het soms vervelend, maar het helpt wel. Als ik het zelf moest regelen wist ik nu echt niet hoe, zeker niet naast mijn fulltime baan. Voor nu is het fijn dat ik even mijn handen eraf kan houden. We hebben afgesproken dat ik het op termijn weer zelf ga doen met hulp van budgetcoaching. We gaan nu eerst zoeken naar de beste oplossing voor mijn schulden. Er lopen al betalingsregelingen, en omdat ik nu een goed inkomen heb is dat misschien wel voldoende om eruit te komen. De stress over geld is in ieder geval voorbij.'

We hebben Tarik gevraagd wat hij aan ons mee wil geven om jongeren zo goed mogelijk te kunnen helpen. 'Ik kan natuurlijk alleen voor mezelf spreken. Voor mij is het belangrijkste aan hulpverleners dat je het gevoel moet hebben dat iemand je echt wil helpen. De vertrouwensband is heel belangrijk, zeker als het om geld gaat. Je wil begrepen worden en je gezien voelen. Ik heb het gevoel dat jullie er echt voor mij zijn. Het zit hem in de kleine dingen, dat ik s 'avonds een afspraak kan krijgen zodat ik geen vrij van werk hoeft te nemen bijvoorbeeld. De klik is het belangrijkste, je gaat nergens komen zonder dat je een klik hebt. Als je het mij vraagt, is het beter meer tijd te besteden aan de relatie dan direct over te gaan tot een plan van aanpak.'

* Tarik is een verzonden naam. Stadsring beschermt de privacy van zijn cliënten.

Femke (21 jaar)

Het ging niet zo lekker met Femke*. Haar relatie ging uit. Ze moest terug naar haar moeder, want de huur van haar woning ging omhoog en kon ze niet meer betalen. Ze werd depressief. 'Ik blowde de hele dag.' Femke stopte met school maar schreef zich niet uit, zodat ze nog studiefinanciering kreeg. 'Alles was vaag in die tijd, doordat ik veel blowde. Ik ging naar festivals, gaf geld uit aan kleding en drugs. Ik stond rood en kocht vaak via Klarna, wat ik dan niet terugbetaalde. Ik dacht, dit los ik ooit wel op. Ik wilde er gewoon helemaal niet mee bezig zijn.'

Steeds meer brieven en mails kreeg Femke. De incassokosten werden hoger en er kwam een brief van de deurwaarder. Haar opleiding schreef haar uit omdat ze geen lesgeld betaalde en daardoor stopte de studiefinanciering. 'Toen raakte ik ook nog eens mijn baan kwijt. Het was echt drama. Ik dacht, hier kom ik niet meer uit. Dat was het punt dat ik dacht: nu moet ik hulp vragen.'

Femke nam contact op met het Wijkteam en vertelde over haar situatie. 'We hebben meteen een afspraak gemaakt bij Stadsring. Ik was heel zenuwachtig. Ik dacht dat ik in bewindvoering zou komen en dat dat nog tien jaar zou duren. Maar dat bleek enorm mee te vallen. Als het goed is ben ik over een jaar al van de schulden af.'

'Ik voelde me veilig bij mijn schuldhulpverlener. Ik was bang dat ze me zou veroordelen, omdat ik met Klarna bezig was. Maar dat deed ze helemaal niet. Het was vooral mijn eigen schaamte, maar die werd al snel weggenomen. Dat gaf me een heel fijn gevoel.'

Femke was blij dat ze hulp kreeg, maar het bleef nog even spannend. 'Eerst moest mijn uitkering geregeld worden. Daarvoor ben ik aangemeld bij het Jongerenloket. Met mijn schuldhulpverlener zorgde ik voor inzicht in mijn schulden en vroegen we uitstel aan, dit nam al heel veel stress weg. Pas toen ik een inkomen had, konden we aan de slag met de schulden. Toen kwam de opluchting, want ik wist: hier kom ik wel uit.'

In tegenstelling tot wat zij eerst dacht, beheert Femke gewoon zelf haar eigen geld. 'Bij het Jongerenloket checken ze een keer per maand hoe dat gaat. Of ik geen nieuwe schulden maak. Dat vind ik wel fijn om daar hulp bij te krijgen. Ik heb genoeg geld om van te leven en mijn schulden af te lossen. Het Jongerenloket helpt mij ook bij het zoeken van een woning.' Het Jongerenloket houdt een vinger aan de pols, en dat doet Femke goed.

Intussen helpt de schuldhulpverlener van Stadsring met het oplossen van de schulden. 'Zij vraagt nu

toestemming aan de schuldeisers, zodat ik niet de hele schuld hoeft terug te betalen. Ik betaal nu elke maand 60 euro aan de schulden, dus dat is prima te doen.'

Normaal gesproken los je anderhalf jaar lang elke maand af. Maar voor jongeren is er een speciaal traject. Samen met het Jongerenloket heeft Femke doelen gemaakt. 'Als ik die doelen haal, dan wordt een deel van de schuld kwijtgescholden. "Ik heb mijn doelen gehaald, dus ik hoef een half jaar minder af te lossen. Dat is echt heel fijn."

Mijn doelen zijn: zo min mogelijk blowen (helemaal niet blowen zou teveel druk geven), geen nieuwe schulden maken en naar therapie gaan. Elke maand kijkt mijn begeleider van het Jongerenloket hoe het met mijn doelen gaat. Ik heb de doelen nu al gehaald, dus ik hoef een half jaar minder af te lossen. Dat is echt heel fijn. Je wordt beloond omdat je goed met je geld omgaat, en de doelen heb ik zelf gekozen dus ik sta er ook echt achter. Ik weet zelf wat realistisch is, als de doelen niet realistisch waren had ik daar stress van gekregen en was ik waarschijnlijk uitgevallen.'

'Ik weet nog niet hoe de toekomst eruit ziet. Of ik straks ga werken of studeren. Maar ik heb meer vertrouwen in mezelf gekregen. Vooral door hoe ik nu met geld omga. Dat ik dat best wel kan, dat had ik nooit gedacht. Ik ben inmiddels ook helemaal gestopt met blowen, dat is beter voor mijn mentale gezondheid.

Tegen andere jongeren wil ik zeggen, dat ze het niet alleen hoeven op te lossen. Je kan terugvallen op een volwassene die weet hoe je met geld om kan gaan. Zelf heb ik dat thuis nooit geleerd. Achteraf is het dus heel logisch dat dit mij is overkomen. Het is dan fijn dat er volwassenen zijn die je kunnen helpen. Die ook wat verder van je af staan, waardoor ze geen oordeel over je hebben. Bij Stadsring helpen ze elke dag jongeren met schulden. Dat stelde mij wel gerust.'

Als tip geeft Femke mee dat ze in een vroeger stadium behoefte had gehad aan voorlichting over geld. 'Ik heb vanuit huis nooit geleerd met geld om te gaan, en op school heb ik ook nooit voorlichting gehad. Er zijn zoveel reclames en documentaires te vinden, maar die leggen je niet uit hoe je met geld om moet gaan. Dat had ik graag eerder geleerd.' Daarnaast zijn er veel vooroordelen over schuldhulpverlening. 'Ik had het fijn gevonden om vooraf te weten dat inkomensbeheer niet verplicht is, dat hoorde ik wel in mijn omgeving. Die vooroordelen zorgen wel voor een hogere drempel om je aan te melden.'

* Femke is een verzonden naam. Stadsring beschermt de privacy van zijn cliënten.